

Rasmus Nordqvists tale på Klimafolkemødet

Taler

Rasmus Nordqvist
Politiker, Socialistisk Folkeparti

Dato

29. august 2025

Sted

Fællesscenen, Kulturøpladsen,
Havnegade 6, Middelfart

1 God eftermiddag Klimafolkemødet!

De fleste af os elsker en varm, solrig sommerdag. En hyggelig tur på stranden, et godt glas på molen – ja, der er nok af gode minder, når vi tan'er på en
5 sommervarm dag.

Men klimaforandringerne betyder, at varmen ikke længere bare er hyggelig. Den er livstruende.

10 De fleste af os ved det sådan set godt. Men alt for ofte vælger vi at se væk fra faren, for vi skal jo nødigt ødelægge den gode sommerstemning.

Og ja, klimaforandringer føles måske ikke så farlige i vores dagligdag. Men ser vi mod resten af Europa, er historien en helt anden.

15

Om vi kigger mod nord, syd, øst eller vest, har der været varmere rekorder i år. I Arktis stiger temperaturerne hurtigere end stort set noget andet sted på jorden. I Sydeuropa er klimaforandringerne blevet et spørgsmål om hus og hjem; liv og død – for rigtig mange mennesker.

20

En hede bølge i begyndelsen af juli kostede over 2.000 mennesker livet på tværs af 12 europæiske storbyer.

Det har været så varmt, at asfalten smelter under dine sko. Så tørt, at bare gnisten fra en sten kan starte en brand, der dræber alt på sin vej. I Spanien og
25 Portugal er knap 500.000 hektar land brændt ned den her sommer. Det svarer til hele Fyn og alle øerne i det sydfynske øhav – plus det løse.

Det har alt sammen stået i nyhederne. Vi ved det godt. Vi har vænnet os til det.

30

Vi kigger væk, og tænker på noget andet.

Sommerens katastrofer har samtidig gjort det krystalklart, hvilken ulighed klimakrisen skaber.

35

Da brandene rasede i Spanien, nåede brandfolkene ikke ud til landsbyer med få beboere. Ressourcerne blev i stedet prioriteret til de større, mere velhavende byer.

40 Nogle blev reddet, andre blev efterladt.

Klimaforandringer er ikke længere noget, vi ser i fjernsynet. De er her i Europa. Og det er allerede blevet til et spørgsmål om, hvem vi redder, og hvem vi lader i stikken.

45

Og vi skal ikke tro, at Danmark går fri. For klimakrisen sætter også fysiske spor her.

50 Vi har flere skybrud. Flere dage med hede bølge. Og iltsvindet i vores hav bliver ved med at sætte rekorder. Fjorde og kystnære vande ligger døde hen. Alligevel ser vi stadig en ufattelig berøringsangst over for roden til problemerne.

Vi ser en regering, der vælger at fritage fiskeriet for en CO₂-afgift efter kun 34 dage, selvom eksperterne siger, at det underminerer hele indsatsen.

55

Vi ser en regering, der stadig tillader landbruget år efter år at udlede kvælstof i en skala, der kvæler vores hav og gør næsten alle 109 danske kystvande til døde zoner.

60 Ja, tingene hænger sammen: Kvælstof i fjorden, havtemperaturer, der stiger, og udledning af stadig flere klimagasser – det er den cocktail, der kvæler vores hav.

Når fjordene dør, når CO₂-afgifter trækkes tilbage, når kvælstoffet fortsætter med at flyde, så er det ikke, fordi vi ikke ved bedre.

65

Det er, fordi vi vælger at se væk.

Som en del af SF og Den Grønne Gruppe i Europa-Parlamentet kæmper jeg for,

70 at vi skal stoppe med at se væk. At vi ser problemerne i øjnene og håndterer dem.

Men kan vi så regne med EU?

75 Om bare få uger får vi første indikation, når det kommer til Europas klimamål for 2040.

Desværre er udsigterne ikke for gode. Vi har fået et mere konservativt og højredrejet EU. Det betyder konkret, at det nu er den yderste højrefløj, der har fået lov at sidde som hovedforhandler på 2040-målet.

80

Vil de handle hurtigt? Nej.

Vil de beskytte olieindustriens interesser? Ja. Vil de sikre en retfærdig grøn omstilling? Nej.

85 Derfor kan vi ikke overlade klimakampen til det yderste højre. For de tror ikke engang på, at klimaforandringer findes.

Vi har ikke tid til at diskutere, om vi skal handle. Kun hvordan vi gør det hurtigt – og retfærdigt.

90

Vejen frem er blandt andet EU's industripolitik, hvor Clean Industrial Deal er blevet den siddende Kommissions kompas. Det skal vi være glade for. Det går langt fra hurtigt nok, men en bevægelse er i gang.

95 For vi er nødt til at gentænke alle vores processer i industrien.

Fra hvordan vi udvælger, udvinder og producerer materialer, til hvordan vi bruger, genbruger og til sidst måske skiller os af med alle de materialer, vi bruger til produktion i Europa.

100

Vi taler om cirkulær økonomi, genanvendelse og genbrug, men sandheden er, at i dag ender alt for meget stadig på lossepladser eller bliver sejlet ud af Europa.

Vores aflagte tøj ligger i ørkenen i Latinamerika.

105

Vores plastik flyder i havene.

Vi brænder ressourcer af, mens vi kalder os bæredygtige.

110

Det er fuldstændig uholdbart. Vi skal bruge vores ressourcer helt, helt anderledes.

115

Derfor sætter jeg stor pris på, at jeg det seneste år har kunne mødes med virksomheder og se deres løsninger. At mødes med nogle af dem, der tænker og handler anderledes.

120

Et af de gode danske eksempler er New Retex i Bjerringbro, som jeg besøgte. Som effektivt kan sortere tekstilaffald, så vores gamle tøj kan genanvendes i stedet for at blive brændt af.

125

Sådanne løsninger skal vi have skaleret op i hele Europa. Og derfor har jeg presset på for at få EU-Kommissionen til at tænke genanvendelse ind i industripolitikken.

For som det er i dag, konkurrerer genanvendelse af eksempelvis stof med nye produkter, som er langt billigere.

130

Og de har faktisk lyttet. Før sommeren meldte Kommissionen ud, at genanvendelse skal være en integreret del af Europas konkurrenceevne. Det er vigtigt!

135

For den grønne omstilling er ikke bare en byrde. Det er det, der kan gøre os konkurrencedygtige på det globale marked. Grønne arbejdspladser skal bære fremtidens økonomi.

Grøn politik er sikkerhedspolitik. Grøn politik er en væsentlig del af vejen til strategisk autonomi for Europa.

140

Det fritager os ikke for samtidig at forbruge langt mindre - men det er vigtige skridt.

145

Meget skal løses på europæisk og globalt plan. Men vi lykkes ikke uden det lokale. Og vi lykkes ikke, hvis vi ikke selv bidrager.

Se på Middelfart, hvor vi står i dag: Her har byrådet besluttet, at kommunen

skal være selvforsynende med strøm fra sol og vind i 2030. Det er ikke bare flotte ord. Det er en konkret aftale, der skal gøre kommunen uafhængig af fossile brændsler og reducere CO2-udledningen markant.

Se på Aarhus: Her har kommunen sat sig for at ændre hele den måde, de køber ind på. De bruger deres indkøbsmuskel på 7 milliarder kroner til at trække markedet i en grøn retning: Med krav om cirkulær økonomi, grøn transport og en intern klimaafgift på alt fra kød til mobiltelefoner.

Og se på Sønderborg: Her arbejder de med ProjectZero, en fælles vision om at blive CO2-neutrale allerede i 2029. Kommunen, erhvervslivet og borgerne har løfter i flok med energirenoveringer, fjernvarme, elbiler og lokal inddragelse.

Eksemplerne viser, at vi kan meget, når vi tør tænke langsigtet og gøre det sammen. At vi kan meget, selvom det går for langsomt i EU og på Christiansborg.

Men det kræver, at vi ikke ser væk, men at vi handler.

Når vi går til kommunalvalg til oktober og november, er det præcis den slags historier, vi skal lære af.

For når vi ser asfalten smelte under fødderne i Sydeuropa; og når vi skal kære Danmarks nationalfisk i en tid, hvor der er flere døde end levende fisk, så bør ingen være i tvivl: Klimaforandringer er ikke noget, vi forbereder os på.

Det er her. Det er fysisk. Det er dyrt. Og det er hamrende farligt.

Spørgsmålet er, hvor længe vi vil se væk. Jeg håber inderligt, at det dejlige Klimafolkemøde her i Middelfart kan bidrage til, at vi ser virkeligheden i øjnene.

Vi kan stadig vælge at handle. Men vi kan ikke længere vælge at se væk.

Rigtig godt klimafolkemøde til jer alle!

Kilde

Manuskript taget fra klimamonitor.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Agitationstale, Debattale, Folkemødetale, Socialistisk Folkeparti

190

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/rasmus-nordqvists-tale-pa-klimafolkemodet-2025>

195

200

205

210

215

220